

N. Polyeva (Kampov) »Mi — szovjet-emberek« c. meséskönyvéért, A. A. Pervencov »Légy becsületes a bölcsőtől a sárg« c. regényért, V. F. Popov az »Acél és salak« c. regényért, E. Ly. Malcev (Pupko) »Tiszta szív-ből« c. regényért és A. T. Goncsár »Az Arany-Prága« c. regényért.

Harmadik díjat (25.000—25.000 rubelt) kapott G. D. Gulyia »Szakeni tavasz« c. regényért, J. G. Laptjev »Hajnak« c. regényért, V. M. Szajonov az »Ég és föld« c. regényért, A. O. Szakszé (Abzalov) »Ki a hegyekben« c. regényért, I. A. Rjaboklyács az »Aranyak« c. regényért, T. Szidikbek »Mai emberek« c. regényért, G. F. Lyeberecht »Kigyúltak a lámpák Koordában« c. regényért, V. A. Dobrovolszkij »Három szürkeköpönyeges« c. regényért, J. I. Janovszki »Kievi mesék« c. novelláskötetért, V. A. Szafanov »A színes föld« c. könyvéért és F. I. Panfjorov »A jogfosztottak földjén« c. regényéért.

A költészet terén első díjat (100.000—100.000 rubelt) kapott M. V. Iszakovszkij »Versek és költemények« c. verseskötetért, K. M. Simonov »Barátok és ellenségek« c. verseskötetért és N. Sz. Tyihonov »Gruziai tavasz« c. versciklusáért.

Második díjat (50.000—50.000 rubelt) kapott Scsipanov »Költemények« c. válogatott verseiért, N. M. Gribácsov »Győzedelmes tavasz« c. poémájáért, M. K. Lukonyin »Hét-köznapok« c. poémájáért, M. Bazsán »Angliai benyomások« c. versciklusáért, A. A. Kulesov »Uj folyómeder« c. poémájáért, Ragim Mamed »Leningrád felett« c. poémájáért és Sz. J. Marsak Shakespeare szonettek fordításáért.

Szindarabokért a következő díjakat osztották ki: A. V. Szofromovnak »Moszkvai jellem« c. darabjéért és N. J. Virtinek »Egy országban« c. darabjéért — első díjat (100.000—100.000 rubelt); a második díjat (50.000—50.000 rubelt) a következő szerzők kapták: A. J. Kornejcsuk »Makar Dubrava« c. darabjéért, A. A. Szurev »A zöld utca« c. darabjéért, Szandra Sansiasvili az »Arzén« »A krcaniszi hős« és az »Imertini éjtszakák« c. darabjaiért és Valéntina Lyubimova »A hős« c. darabért.

D. N. Zsuravlyov, az Orosz Szocialista Szovjetköztársaság érdemes

művésze és a művészi szó mestere, a művészi felolvasásokért első díjat (50.000 rubelt) kapott.

— o —

A díjat nyert művek közül hazánkban eddig a következőket fordították le: Konsztantin Fegyin: »Az első örömök«, Szemjon Babajevszkij: »Az aranycsillag lovagja« és Tihon Szemuskin: »Alitet elmegy a hegyekben« c. művét.

»GORKIJRÓL SZÓLÓ ELŐADÁSOK« C. SZOVJET SOROZAT ELSŐ KÖTETE

A moszkvai »A. M. Gorkij« Világ-irodalmi Intézetben most fejezték be néhány új tanulmányt a nagy író hagyatékáról. Jelenleg nyomás alatt van a »Gorkijról szóló előadások« c. sorozat első kötete. A könyvbe a következő tanulmányok kerültek be: prof. Mihailovszkij »A fiatal Gorkij irodalmi próbálkozásai«, N. Bjelkina »Gorkij önéletrajzi trilógiája«, V. Makszimova »Az Artamonovok« c. regény története« és még mások. Az egyik fejezet »Gorkij és a XIX. század orosz irodalma« címet viseli. A könyvben ezenkívül megjelennek más írások is a nagy írónak a Szovjet Szövetség népeinek irodalmára tett hatásáról.

Az Intézet Tudományi Tanácsának április elsején tartott ülésén N. Bjelkina előadást tartott »A. M. Gorkij az imperialista reakció elleni harcban« címmel.

M. GORKIJ KIADATLAN KÉZIRATAI

Az elmúlt hónapokban a moszkvai Gorkij-Iráttár új, a nagy író eddig ki nem adott kéziratait szerezte meg. Ezek között nagy értéket képvisel Gorkij »Gapon pópá« c. korrajza.

Ezt az eddig ismeretlen, kilenc lap mindkét oldalára írt kéziratot a Külföldi Kulturkapcsolatok ápoló szövetségi kultúregyesület a Japán-Szovjet Művelődési Társaságtól kapta.

Gorkij ezt a korrajzot az Észak-amerikai Egyesült Államokban írta 1906 áprilisában, de nem tudja hogyan jutott Japánba.

Benne Gorkij leleplezi Gapon, kimitatja a cári titkos rendőrséggel

való kapcsolatait és leírja az u. n. »Véres vasárnap« (a pétervári Téli palota előtti mézszárlás) idején vele történt találkozását. A nagy író, a kiadatlan írása a pártművészeti próza egyik legjobb iskolapéldája az első orosz forradalom idejéből.

A Gorkij-Iráttárban napról-napra szaporodnak az író eddig ismeretlen levelei is. Összesen kb. 8000 levelet gyűjtötték össze.

Az utóbbi időkben beszerzett levelek között van Gorkijnak L. Szulercsickijhez, a moszkvai Hudozsesztveni Teater rendezőjéhez (103—1910-ben) írt huszonegy levele, azután P. Nizovojhoz (Tupikovhoz) írt három levele 1925-ből, amelyekben főleg az irodalom kérdéseivel foglalkozik, valamint Skitalskihoz és másokhoz, ugyancsak irodalommal foglalkozó levelei.

A megtalált levelek között van Gorkij nyolc levele, melyeket M. Dimitrijev fényképészhez intézett Niznijbe 1902-ben. Ugyanis Gorkij a moszkvai Hudozsesztveni Teaternek »Az éjjeli menedékhely« c. dráma rendezésében akarván segíteni, megkérte Dimitrijev fényképészt, hogy fényképezzen le neki éjjeli menedékhelyeket és azok lakóit.

Az itt említett levelek, egy Szulercsickijnek írt kivételével eddig nem jelentek meg.

A Szovjetszövetségben Gorkij művei több mint negyvennyolc millió példányban jelentek meg

A Könyvtárak Szövetségi Intézetének adatai szerint A. M. Gorkij művei a szovjet uralom évei alatt több mint negyvennyolc millió példányban jelentek meg.

Egyes munkái közül a legnagyobb sikert »Az anya« c. regénye érte el 2,287.000 példánnyal 118 kiadásban, azután a »Gyermekeivéim« 2,213.000 példánnyal 91 kiadásban és »Az én egyetlenem«, amelyet hatvanhatsz adtak ki 25 nyelven.

Gorkij műveit a Szovjet Szövetségben 68 nyelvre fordították le, köztük olyan népek nyelvére is, amelyeknek a Nagy Októberi forradalom előtt nem is volt saját irodalmuk. A nagy író művei csupán orosz nyelven 789 kiadást értek meg.

G. B. SHAW LISZENKŐRŐL

Az élettan alapvető problémáit tisztázó nagy elvi vitát, amely néhány hónappal ezelőtt folyt le a Szovjetszövetségben, a burzsoázia eszmehordozói a szocialista tudomány elleni propaganda céljaira használták fel. Különösen Angliában és Amerikában tekintik ezt a vitát a szocializmus országa elleni ellenségeskedés és rágalomhadjárat eszközeként, a Marshall-terv, az Atlanti-egyezmény és egyéb imperialista cselszövények és hírvetés kívánatos fegyverének.

A nyugati országokban sokféle visszhangja támadt e nagy, elvitanak. Így például két nyugati tudós: H. J. Meler, amerikai és Sir Henry Dal angol tanár lemondott a Szovjet Tudományos Akadémiában viselt tiszteletbeli tagságáról.

Nem soroljuk fel ezen a helyen a gyűlölettel teli kirohanásokat, amelyek tudományos érvelés helyett egyszerűen rágalmaznak — azzal a hálógondolattal, hogy az imperialista országok tudósait engedelmes, az Sz. Sz. R. és a demokratikus országok elleni, hón áhítózott háború jól felhasználható eszközekévé alacsonyítják. Csak G. Bernard Shaw »Zúzavar Liszenkő körül« című cikkéből idézünk, amely a londoni »Labour Monthly« nevű lapban jelent meg.

A kileacsenéves író, akit semmi esetre sem lehet marxistának nevezni, még mindig elég friss szellemű, hogy felismerje mindazt ami haladó és étellel teli a szovjet tudományban és még mindig elegendő fiatalos lendület fűti, hogy megvédje ezt a valóságossággal feltett tudományt a kapitalista áltudomány maradi és metafizikai dogmái ellen.

Bernard Shaw a fatalizmusban hívó és a szerzett tulajdonságok örökölhetőségét tagadó biológusokról szólva, többek között a következőket mondja,

»Világos, hogy egyetlen állam sem tűrheti el a fatalizmust, a megnyugvást a végzet változtathatatlanágában. Főleg szocialista ország nem teheti ezt meg, mert minden polgárnak arra kell törekednie, hogy megváltoztassa, célszerűen és tudatosan fejlessze a világot, amelyben egyetlen egy bűnöző, egyetlen hadakozni vágyó reakciós sem hozhatja fel